

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

ΚΑΚΟΠΟΙΗΣΗ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ ΑΤΟΜΩΝ

20 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2023

Κακοποίηση ηλικιωμένων

Κενό στην εκπαίδευση και στην ύπαρξη εκπαιδευτικού υλικού διαθέσιμου σε επαγγελματίες υγείας και άλλους παρόχους υπηρεσιών ([WHOSEFVA, 2018](#)):

- ▶ 96% των επαγγελματιών υγείας δεν έχουν συμμετάσχει ποτέ σε εκπαίδευση για το θέμα
- ▶ 96% δεν έχουν συναντήσει ποτέ ή σπανίως θύματα κακοποίησης στην εργασία τους
- ▶ 81% θεωρούν ότι είναι σημαντικό και σοβαρό πρόβλημα στη χώρα τους
- ▶ 69% υπέδειξαν πως η αναγνώριση των θυμάτων βίας δεν αποτελεί προτεραιότητα στην εργασία τους

Warning

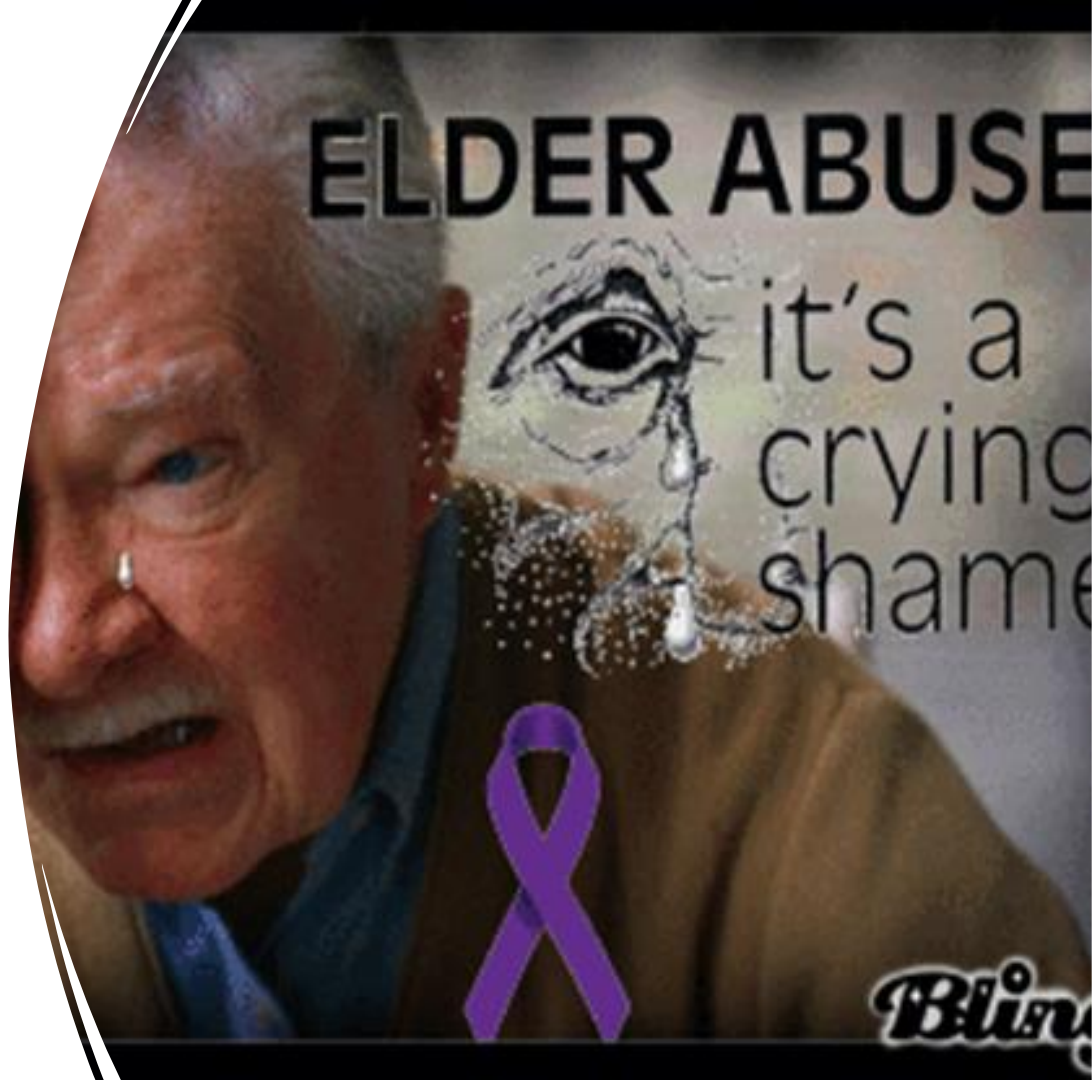
Some viewers may find the following footage distressing.

**The
Guardian**

Κακοποίηση ηλικιωμένου ατόμου

“ Είναι μία μεμονωμένη ή επαναλαμβανόμενη δράση - ή απουσία κατάλληλης δράσης - που προκύπτει σε οποιαδήποτε σχέση στην οποία υπάρχει μία προσδοκία εμπιστοσύνης και η οποία δράση προξενεί βλάβη ή ενόχληση σε ένα ηλικιωμένο άτομο»

(Action on Elder Abuse, 1995; WHO, 2002)

Κακοποίηση Ηλικιωμένων

Άτομο εμπιστοσύνης

90% είναι μέλος της οικογένειας

Σύζυγος ή Σύντροφος

Παιδί ενήλικας

Εγγόνι

Φροντιστές

ΜΟΡΦΕΣ ΚΑΚΟΠΟΙΗΣΗΣ

- ▶ <https://www.youtube.com/watch?v=8iAFJ7ZkB-s>

ΣΩΜΑΤΙΚΗ ΚΑΚΟΠΟΙΗΣΗ

Οποιαδήποτε πράξη βίας ή σκληρού χειρισμού που μπορεί να προκαλέσει σωματικό τραυματισμό, μπορεί και όχι, προκαλεί όμως σωματική δυσφορία ή πόνο και περιλαμβάνει:

Σωματική επίθεση, σπρώξιμο, χαστούκι, βίαιο χειρισμό, τράβηγμα, κλωτσιά, στρίψιμο, τίναγμα, τράβηγμα μαλλιών, δάγκωμα, τσιμπήματα, φτύσιμο, δέσιμο, ακατάλληλη χρήση μέτρων συγκράτησης

Μόλις με άφησαν εδώ. Με πέταξαν στο νοσοκομείο και με ξέχασαν. Μου συμπεριφέρονται σαν να τους είμαι βάρος

Ελπίζω να μπορέσουν να με πάνε στην εκκλησία αυτή την εβδομάδα. Πέρασε τόσος καιρός από τότε που είδα ή μίλησα με οποιονδήποτε έξω από αυτό το σπίτι. Εγώ είμαι λυπημένος και μόνος και νιώθω παγιδευμένος.

Η κόρη μου είπε στη νοσηλεύτρια ότι θα ανανεώσει τη συνταγή για τα φάρμακα μου, αλλά είναι τώρα δύο εβδομάδες που δεν έχω φάρμακα της πίεσης. Η αρθρίτιδα μου χειροτερεύει όταν κάνει κρύο, οπότε δεν μπορώ καν να τηλεφωνήσω στο φαρμακείο

Ο γιος μου είπε ότι θα μου αγόραζε ένα Π, γιατί ο γιατρός του είπε ότι είναι πιο ασφαλές. Έχει ένα μήνα και ακόμη κρατώ το μπαστούνι. Ίσως να ξέχασε αλλά του το θυμίζω συνεχώς. Ξέρω ότι είναι πολύ απασχολημένος αλλά έμεινα κολλημένος στο σπίτι, δεν μπορώ να βγω έξω για ένα περίπατο. Δεν μπορώ να το διακινδυνεύσω με το μπαστούνι και να πέσω πάλι

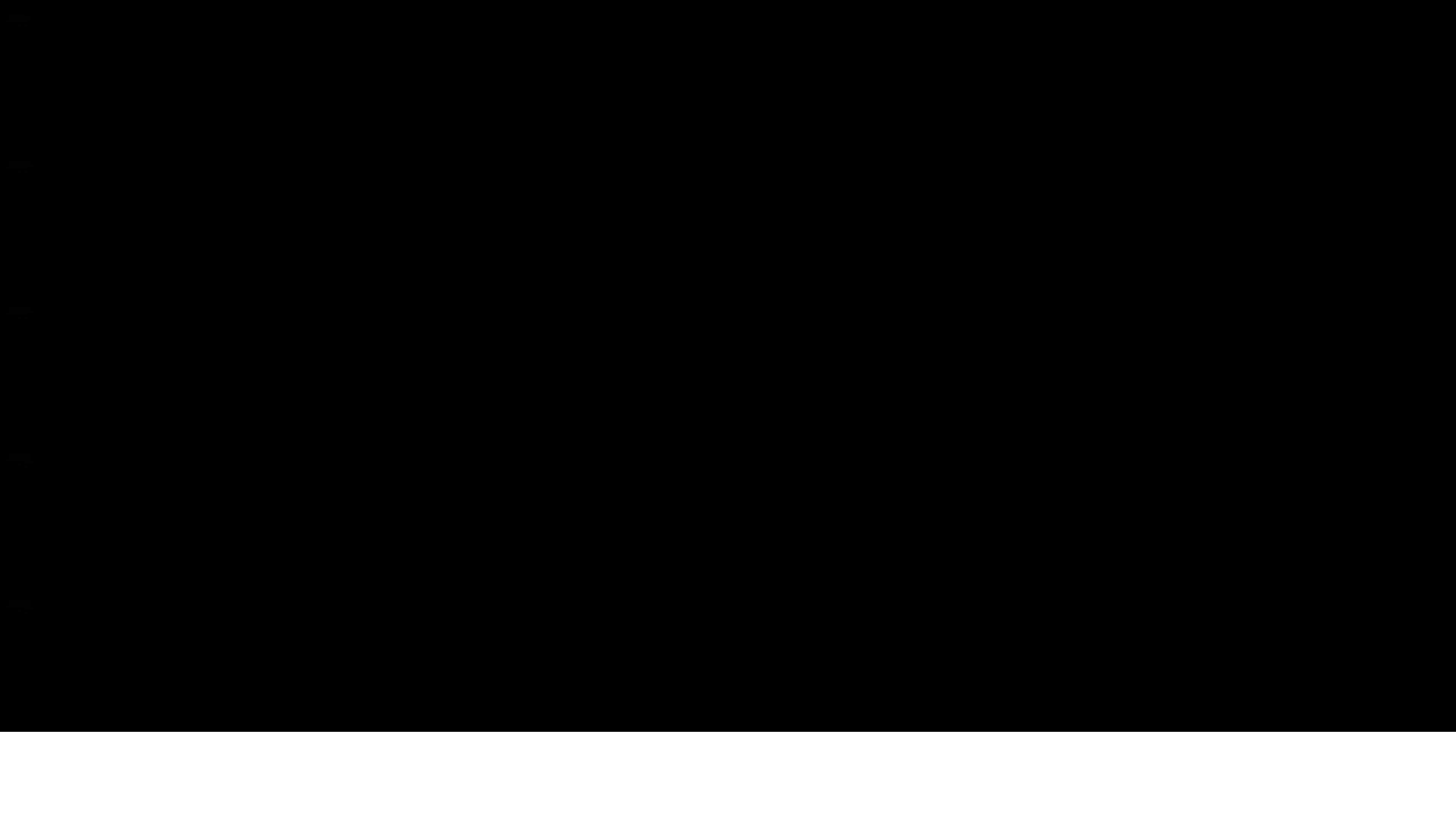
ΠΑΡΑΜΕΛΗΣΗ

Μη ικανοποίηση των βασικών αναγκών του ηλικιωμένου: φάρμακα, ενδυμασία, διατροφή, κατάλληλες συνθήκες διαβίωσης, υγιεινή, φροντίδα υγείας, ασφάλεια

Το άτομο εγκαταλείπεται ή αφήνεται χωρίς επίβλεψη για μεγάλα χρονικά διαστήματα ή κλειδώνεται στο σπίτι μόνο του

Άρνηση σε άλλα άτομα να παρέχουν την κατάλληλη φροντίδα

Παθητική παραμέληση: ο φροντιστής δεν διαθέτει γνώσεις, δεξιότητες ή πόρους για να παρέχει τη φροντίδα που απαιτείται

ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΚΟΠΟΙΗΣΗ

Οποιαδήποτε λεκτική ή μη λεκτική συμπεριφορά, που βλάπτει την αυτοπεποίθηση, αξιοπρέπεια και ευημερία του ηλικιωμένου και προκαλεί συναισθηματικό/ψυχολογικό πόνο, ταπείνωση και άγχος στον ηλικιωμένο

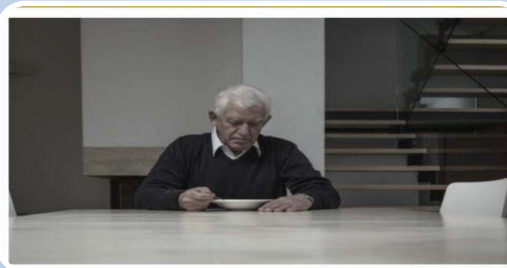
ΣΑΣ ΑΚΟΥΓΟΝΤΑΙ ΟΙΚΕΙΕΣ ΟΙ ΙΣΤΟΡΙΕΣ;

Ο γιος μου με πιέζει συνέχεια να πουλήσω το σπίτι, ενώ ξέρει ότι θέλω να συνεχίσω να ζω ανεξάρτητος χ

Η ανιψιά μου μένει μαζί μου και δεν πληρώνει ενοίκιο παρόλο που της έχω πει ότι δεν μπορώ να συντηρώ και τις δυο μας

Η αδελφή μου έβαλε τον πατέρα μου που έχει άνοια να υπογράψει ότι την διορίζει πληρεξούσιο του. Πιστεύω ότι θέλει να κλέψει την περιουσία του

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ

Οποιαδήποτε ανάρμοστη συμπεριφορά, που γίνεται με ή χωρίς την ενημερωμένη συγκατάθεση του ηλικιωμένου και έχει ως αποτέλεσμα χρηματικό ή/και προσωπικό κέρδος για τον θύτη ή/και χρηματική/προσωπική απώλεια για τον ηλικιωμένο και περιλαμβάνει:

- Κατάχρηση της περιουσίας ή/και των χρημάτων ενός ηλικιωμένου
- Κλοπή, πλαστογραφία
- Κατάχρηση πληρεξούσιου
- Κοινή χρήση του σπιτιού του ηλικιωμένου, χωρίς να πληρώνεται δίκαιο μερίδιο των εξόδων
- Ανεξήγητες εξαφανίσεις προσωπικών αντικειμένων
- Αδικαιολόγητη πίεση να:
 - ✓ Μετακομίσει, πουλήσει το σπίτι του/της ή άλλη προσωπική περιουσία
 - ✓ Υπογράψει νομικά έγγραφα, που δεν κατανοεί πλήρως
 - ✓ Δώσει χρήματα σε συγγενείς ή φροντιστές

ΣΑΣ ΑΚΟΥΓΟΝΤΑΙ ΟΙΚΕΙΕΣ ΟΙ ΙΣΤΟΡΙΕΣ;

Δεν το πιστεύω
αυτό που μου
συνέβηκε. Δεν
ήξερα πως να το
σταματήσω.
Φοβήθηκα τόσο
πολύ

Συχνά ακούμε τους
άλλους να κάνουν
σεξουαλικά σχόλια
για εμάς όταν
είμαστε μαζί. Είναι
δύσκολο να το
αντιμετωπίσουμε
κάποτε

Νοιώθω τόσο
μόνος. Φοβάμαι να
βγω έξω στον
κόσμο. Νομίζω ότι
θα μου κάνουν κακό

ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΗ ΚΑΚΟΠΟΙΗΣΗ

Μη συναινετική σεξουαλική επαφή οποιουδήποτε είδους με ηλικιωμένο άτομο

Εξαναγκασμός ηλικιωμένου ατόμου να παρακολουθήσει σεξουαλικές πράξεις ή πορνογραφικό υλικό.

Εξαναγκασμός ηλικιωμένου ατόμου να ξεντυθεί παρά τη θέλησή του

Ανεπιθύμητο άγγιγμα ή φιλή ή άγγιγμα των γεννητικών οργάνων που δεν είναι μέσα στα πλαίσια της φροντίδας

Επιβλαβείς πρακτικές γεννητικών οργάνων

Σχόλια σχετικά με το φύλο και τα φυσικά χαρακτηριστικά ή τρόπους συμπεριφοράς

Τα 5 σημεία κλειδιά

1) Συμβαίνει κυρίως σε σπίτια

Τα πιο πολλά περιστατικά έχει καταγραφεί σε σπίτια ηλικιωμένων

2) 1 στους 10 ηλικιωμένους

Είναι ο αριθμός που βιώνει κάποιο είδος κακοποίησης στη ζωή του.

3) Τα οικονομικά είναι ο μεγαλύτερος κίνδυνος

Η πιο κοινή μορφή βίας είναι η οικονομική εκμετάλλευση και ο εκβιασμός

4) 9 στους 10 θύτες είναι συγγενείς

Στο 90% περίπου των περιστατικών κακοποίησης και παραμέλησης ηλικιωμένων, ο δράστης είναι μέλος της οικογένειας.

5) Τα περισσότερα περιστατικά δεν αναφέρονται

1 κάθε 6 περιστατικά αναφέρεται

ΑΣΚΗΣΗ (post it)

ΓΡΑΨΕΤΕ ΈΝΑ ΛΟΓΟ
ΠΟΥ ΚΑΤΆ ΤΗ ΓΝΩΜΗ
ΣΑΣ ΕΜΠΟΔΙΖΕΙ ΤΟΝ
ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΟ ΝΑ
ΑΝΑΦΕΡΕΙ ΟΤΙ
ΚΑΚΟΠΟΙΕΙΤΑΙ Ή
ΠΑΡΑΜΕΛΕΙΤΑΙ
(5 λεπτά)

ΕΜΠΟΔΙΑ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΚΑΚΟΠΟΙΗΣΗΣ από το θύμα

ΦΟΒΟΣ

Δεν γνωρίζουν ότι
αυτό που βιώνουν
είναι κακοποίηση

ΕΝΟΧΕΣ
victim blaming

Προστασία της
οικογένειας π.χ. από
δικαστικές κυρώσεις

Ντροπή, αμηχανία

Γνωστική διαταραχή,
άνοια

ΔΕΝ ΘΑ ΤΟΝ
ΠΙΣΤΕΨΟΥΝ

ΔΕΝ ΞΕΡΕΙ ΠΟΥ ΝΑ
ΨΑΞΕΙ ΓΙΑ
ΒΟΗΘΕΙΑ – ΠΟΥ ΚΑ
ΠΩΣ

ΓΛΩΣΣΙΚΑ
ΕΜΠΟΔΙΑ-
ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΑ
ΕΠΑΡΚΕΙΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

ΠΙΣΤΕΥΟΥΝ ΟΤΙ Η
ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΟΙ
ΥΚΕ ΔΕΝ ΜΠΟΡΟΥΝ
ΝΑ ΒΟΗΘΗΣΟΥΝ

